

عیراق، کوردستانی عیراق و سیناریو شاراوه کان

نوسینی: فیروز جی

وهرگیرانی له فارسی یهود: محمد غفور

سه ردانه رانه گهیه نراوه کهی و هزیری کاروباری ده روهی ٹه مریکا، سه رهتا بولای مه سعود به رزانی و دواتریش بولای سه رانی حکومه تی ثینتیقالی له بعدها، ٹه تواني نیشانه کانی سیناریویه کی رانه گهیه نراو، چ ده بارهی عیراق و چ ده بارهی کوردستانی عیراق به دسته و برات، که به دستی کارگیرانی حکومه تی ٹه مریکا وادیه. بدروای چهند مانگیک به سه رهیشی سوپای ٹه مریکا با چه سه ره عیراق و که وتنی صدام حسین دا، ده که ووت که حکومه تی ثینتیقالی یه که می ٹه بیاد عه لالوی و نیتلاف دستکرد، نه تواني هر ٹه رکه (نیتیقالیه) به سه ره نجام بگهیه نی. "مقاومه" یه کوردستانی سیاسی که لنه ناو و هشیانه ترین تاوانکاری بی وینه دا دریشه ده دری، به باره اورد له گه ل سه فه رایس له ناوجه رگه که کومنه لیک دیارده ده توچینه ردا، ثاماده بی و به رده ده امی خوی و ده کو یه ک فاکتوری ناتارامی کو منه لایه تی و دریز پیدانی په رده ده سیناریوی رهش و هه رو ها و ده کو به شیکی ته او که ری داگیر کردنی عیراق خوی نیشان دا. له ماوه دو رو چه شه مه ویه کشمه هر ٹه هفتیه ده، لاشه 46 که سه له گوشه و که ناری ناوجه مه تروکه کانی به غدا و به عقوبه دوزرانه و ده. ژماره دیه ک له و قوریانیه که ده فیشه چهند نیشانه ده سه ریانه و بوده، له حاليکدا که لنه پیشته و ده ستیان به ستاره بیو و چاویان به پارچه ده رهش به ستاره بیو و ده. ژماره دیه کیشیان سه بربرابون. ٹه مه له کاتیکایه که باسی "نفوز" تی بروریستان بی که رکوک و شه نجام دانی عه مه لیاتی ثینتخاری، و پیرانکه ره خوته قاندنه و ده مه رکه زه کانی پا لاؤتنی نه وت چوته لای سه ره دهی هه واله کانی ناوجه که.

ژورنالیزمی روزنوا و تو ره خه به ریه بوزر وا یه کان به ته دریج حوكمی بی خاسیه تی ده لته تی "پریزیدنت" تاله بانیان ده کرد. واشننون پوست له ته فسیری خویدا به بونه دیداری رایسه و نووسی که تا سوی نووسین و ناماده کردنی ده ستوری تازه عیراق ته نانه ته تا کوتایی ماوه ده لته تی شیراهیم جه عفره ریش له تو اندانیه. گرفته که یان بمهه لیک ده که نه تو ازارا وه متمانه "سوئن" به ده سبھینه. سه باره ت به کاتی چوونه ده روهی سوپای ٹه مریکا له رایس پرسیار کرا، و دامیکی نارو شنی دایه و ده ووتی له تیستادا هم تا راهینانی هیزی پولیسی خوی و سوپای ٹه مریکا دا، ج به دوای ده روانی هه رچونیک بیت ٹه دهی که ته تو ازیت پیش بینی بکریت تاریک بونی تا سوی عیراقه چ له گه ل به رده ده امی و مانه و ده سوپای ٹه مریکا دا، ج به دوای ده روانی نادیاری چوونه ده روهی ٹه هم هیزانه دا له عیراق. له ناوجه رگه بارود خیکی له مخوره دا شاره زایان و تیستراتیزیسته کانی ده لته تی ٹه مریکا، باسیان له ته که ری دابه شبونی عیراق کرد بی ون و لات. له راستی شدا هه مویان، ٹه مریکا، تیسلامی سیاسی و خملک و هیزی خه لک و بمه دهی رزگاری مه دنیه تی عیراق هه ریه که یان ریگا چاره خوی هدیه. هیزا و سنه نگی نیوان هیزه کان نیشانی ده دات که به شیوه دهی که واقعی عیراق به کام تاراسته ده ده روانه به روهی.

به لام له نیو دا چاره نووسی کوردستانی عیراق، که بتوه سه نتیزی به ریه که وتنی گرفتی کو منه لایه تی و چهند سیناریویه که، کو منه لیک تاییه ته ندیه ههیه. لیره دا دوو کیشه، یانی مه سه لهی چاره سه ره کراوی کورد و مه سه لهی سه رگه ده ایی بارود خی مه ده نی چوته سه ره باری لایه ده ها و کیشه کان و هه لومه جی ناجیگیر و سیناریوی رهش سه ره تاسه ریه و ده. باسی دابه شبونی عیراق و تیحتمالی پیکه نانی سی ده لته تی، به شیوه دهی که دیاری کراوتر له کوردستانی عیراق دا له مه روزانه دا و ده سیناریوی ته راحه تیستراتیزیسته کانی ده لته تی ٹه مریکا دا، لایکه مه بشیوه دهی ته لوچی و ناره سی هیزا و دهه پیش بینی.

مه سه له ٹه مه نیه که سیناریویه کی له مچه شنه براوه دهی، له برهه و ده که مادام فاکتوره سیاسیه کان له ناستی سه راهه ری عیراق و له کوردستاندا له حاله تی ثالو گزوره بابون، به لام له حاله تی کدا که ٹه مریکا نه تو ای ده لته تی سه راهه ری ویه کیارچه جی گانیازی خوی له عیراق دا جیگر بکات، ته وکاته ٹیمکانیه تی رزو و هینان بی پیکه نانی نیچه ده لته تیک له کوردستانی عیراق دا، شتیکی دو رونیه. خه لکی کوردستانی عیراق و هیزا سیاسیه به رپرس و تازه دخوازه کان، ده بی به وردی بروانه ٹه و فاکتوره که ده لام په یونه ده ده ته تو ای کاریگر بن و چاره نووسی خه لکی کوردستان به اویزنه به ده ده مه ترسی ناکوکی به رژوهه ندی نارو خوی و ده خاله تی ده لته تی ناوجه که و ده. واپی ده چی ده لته تی ٹه مریکا به شیوه دیفاکتو پارتی دیموکراتی کوردستانی عیراقی خستبیته ده ستوری خویه و له سیناریویه ده، هه مه مو شاهه ده کان، له دیداری رایسه و بگه له گه ل بارزانی هم تا دیداره نیچه ره سیه کانی دیکه ده رجه دارانی سه ریازی ٹه مریکا له گه ل ٹه ده، و ده کو نوینه ری خه لکی کوردستانی عیراق، ته مه نیشانه ده ده که یه کیتی نیشمانی و هیزا جه نابی جلال تاله بانی و ده کو کاندیدیکی مناسب ده سینیشان نه کراون بی ٹه سیناریویه. ٹه مه سه لهی سه ره رای په یونه دی رینتری رهوتی سه ره تاله بانی له گه ل رژیه ٹیسلامیدا، و ده بارود خی مامه لهی کی سیاسی هم رزانه ها کله خوی نیشاندا و ده تو ای سه رچاوه کیشمکی کیشیکی ناوجو خوی و سه ره ده هینانی کی به رکی کیز نه کانی نیوان یه کیتی نیشمانی و پارتی دیموکراتی کوردستانی عیراق بیت، له سه ره مه لهی رابه ری "بزوونه ده" کوردستان و کاندیداتوری ده لته تیکی تیحتمالی له مخزه، و ده تو ای به مهی بی ده ستوبی ده لته تانی ناوجه که و ده تاییه تی جمهوری ٹیسلامی والابکات بی ده خاله تکردنیان له پیشها و تالو گزوره سیاسیه کان له کوردستانی عیراق دا. به بروای من، ٹه مریکا له پیشانی ناماده کردنی سیناریویه کی تیحتمالی له مچه شنه دا، به پشت بهست به به رژوهه ندیه تیستراتیزیسته کانی خوی و روزنوا، له برا مه رکی له گه ل ٹیسلامی سیاسیدا، ته تو ای وله وانه شه

تائیستا توانیبیتی کەدەولەتی تورکیا بەوە ررازى بکات كەدەست هەلبگرئ لەنیشاندانى حەساسیيەتى سەرچاوه گرتووی لەشوینكەوتى پانتورکىزم و بەرژەوندى بەرتەسکى خۆى.

بەھەر حال مەيدانى سیاسى و كۆمەلایەتى لەعیراقدا بەشيوهى سەرتاسەرى و لەكوردستاندا بەشيوهى ناوجەيى، خەرىكە لەئاكامى بەشكىستگە يىشتىنى ئەمرىكا لەجىگىر كەدنى دەولەتىكى مەركەزى و سەرتاسەريدا، بەرروى سینارىۋ تازەكان و توندپىچە تايىبەتىيە كانى خۆيدا ئەكىتىھە. مەسىلە ئەمەيە كەلەم پەيوهندىيەدا هوشىيارى سیاسى ررابگىرى وررەوندەكان و ئاراستەمى ئىحتمالىي ئەو ررەوندانە و سینارىۋ شاراوه كان، بەلام تائاستى دەركەوتى ئاشكرايان تەشخىص بدرىن. بەرگرى لەبرژەوندى خەلک و مافەمەدەننېيە كانىيان خەبات لەپىناوى دابىنكردنى مافە كانى خەلک لەدىاريكردنى چارەنۇسى كۆمەلگا و بۆ دىيارىكردنى رژىمى حەكومەتى و ئامادەيى لەبرامېھر مەترسى تازىدا، ھەروەك پېشۇو مەسىلەي رۆژى هيىزه ئازادېخوازە كانى كۆمەلگاي عىراق و كوردستانى عيراقە.

---

* لمبلاوکراوهى "اكتىر" ژمارە38 رۆژى18 ئايار 2005، بلاوکراوهى كۆمەتىھى كوردستانى حىزبى كۆمۈنستى كىيىكارى ئىران-حىكموتىست، ودرگىرداوە